

USNESENÍ SOUDU (pátého senátu)

26. října 2005 *

Ve věci T-124/04,

Jamal Ouariachi, s bydlištěm v Rabatu (Maroko), zastoupený F. Blanmaillandem a C. Verbrouckem, advokáty, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobce,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené F. Dintilhacem a G. Boudot, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

jejímž předmětem je žaloba směřující k náhradě škody, která údajně vznikla žalobci v důsledku údajného protiprávního jednání zaměstnance delegace Komise v Chartúmu (Súdán),

* Jednací jazyk: francouzština.

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (pátý senát),

ve složení M. Vilaras, předseda, F. Dehousse a D. Šváby, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: E. Coulon,

vydává toto

Usnesení

Skutkový základ sporu

- 1 Žalobce, marocké a španělské státní příslušnosti, a paní R., francouzské státní příslušnosti, žijící v rozhodné době se svými dvěma dětmi, také francouzské státní příslušnosti, v Rabatu (Maroko) se dne 31. ledna 2000 rozvedli. Podle rozsudku o rozvodu byla péče o děti svěřena paní R., nicméně žalobci bylo přiznáno právo návštěv.
- 2 Pan C. je úředníkem Společenství a vykonává svoji funkci v Komisi. Ode dne 8. srpna 2000 do 16. května 2004 byl vedoucím administrativního oddělení delegace Komise v Chartúmu (Súdán) (dále jen „delegace“). Vedoucím delegace a nadřízeným pana C. byl pan M. Jelikož pan C. a M. byli v rozhodné době jedinými úředníky přidělenými k uvedené delegaci, první byl zmocněn zastupovat druhého v případě jeho překážky, zejména pro služební povinnosti administrativní povahy.

- 3 V době, kdy pan C. působil v delegaci, si přál, aby za ním přijela jeho nová družka paní R. Při této příležitosti delegace dne 28. května 2002 zaslala soudánskému ministerstvu zahraničních věcí „standardní verbální nótu“ podepsanou panem M., aby podpořila žádost paní R. o krátkodobé turistické vízum pro ni samotnou a její děti.
- 4 Příslušné soudánské orgány rozhodly o vydání turistického víza pro paní R. a její dvě děti, které tak dne 20. června 2002 opustily marocké území a odjely do Chartúmu.
- 5 Protože se blížilo uplynutí doby platnosti turistického víza, zahájila paní R. řízení k získání povolení k pobytu v Súdánu. Tato žádost byla také předmětem „verbální nóty“ zaslané delegací soudánskému ministerstvu zahraničních věcí. Tato „verbální nóta“ byla z důvodu nepřítomnosti vedoucího delegace podepsána panem C.
- 6 Příslušné soudánské úřady rozhodly o vydání povolení k pobytu pro paní R., jakož i pro její dvě děti.
- 7 V průběhu školního roku 2002/2003 obě děti žalobce a paní R. navštěvovaly francouzskou školu v Chartúmu.
- 8 Rozsudkem cour d'appel v Rabatu ze dne 3. listopadu 2003 byla paní R. zbavena péče o své děti, jež byla svěřena žalobci.

- 9 Mezitím paní R. a její dvě děti opustily súdánské území, aby se usadily v Belgii. V průběhu školního roku 2003/2004 tedy děti pokračovaly ve školní docházce ve škole v Etne (Belgie).
- 10 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 25. února 2004 podal žalobce žalobu směřující k náhradě údajné škody, která mu vznikla v důsledku údajného protiprávního jednání pana C. při výkonu jeho funkce v delegaci (věc T-82/04, Ouariachi v. Komise). V důsledku zpětvzetí žalobcem byla věc T-82/04 usnesením předsedy druhého senátu Soudu ze dne 1. dubna 2004 vyškrtána z rejstříku Soudu.
- 11 Žalobce v rámci svých snah o obnovení styku se svými dětmi a o výkon rozsudku odvolacího soudu v Rabatu podal několik žalob k příslušným belgickým soudům. Cour d'appel v Lutychu (Belgie) tak dvěma rozsudky vydanými dne 6. května 2004 předběžně nařídil návrat dětí k žalobci do Maroka.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 12 Za těchto okolností žalobce podal návrhem došlým kanceláři Soudu dne 1. dubna 2004 projednávanou žalobu.
- 13 Samostatným podáním došlým kanceláři Soudu dne 18. června 2004 Komise vynesla námitku nepřípustnosti na základě článku 114 jednacího řádu Soudu. Žalobce předložil své vyjádření k této námitce dne 25. srpna 2004.

14 Ve svém návrhu a ve svém vyjádření k námitce nepřipustnosti žalobce navrhuje, aby Soud:

- nejprve v případě potřeby nařídil veškeré dokazování umožňující prokázání existence „padělání“, jehož se dopustil pan C., aby umožnil „únos“ dětí, zejména:
 - osobní dostavení se k soudu pana C.;
 - žádost delegaci o podání informací;
 - žádost o předložení spisu podaného paní R. na konzulátu Súdánské republiky v Rabatu za účelem získání víza pro ni samotnou a její děti;
- prohlásil žalobu za přípustnou a opodstatněnou;
- uložil Komisi, aby mu nahradila paušální škodu v celkové výši 150 000 eur z důvodu náhrady majetkové a nemajetkové újmy, jež mu vznikla;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

15 V námitce nepřipustnosti Komise navrhuje, aby Soud:

- zamítl žalobu jako zjevně neopodstatněnou a nepřipustnou, nebo rozhodl, že Soud není v projednávaném případě příslušný;
- uložil žalobci náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

- 16 Podle článku 111 jednacího řádu, postrádá-li určitý návrh zjevně jakýkoli právní základ, může Soud, aniž by pokračoval v řízení, rozhodnout usnesením obsahujícím odůvodnění. V projednávaném případě Soud pokládá projednávanou věc za dostatečně objasněnou písemnostmi ve spise, a proto se na základě tohoto článku rozhodl nepokračovat v řízení.
- 17 Podle čl. 288 druhého pododstavce ES v případě mimosmluvní odpovědnosti nahradí Společenství v souladu s obecnými zásadami společnými právními řádům členských států škody způsobené jeho orgány nebo jeho zaměstnanci při výkonu jejich funkce.
- 18 Je namístě podotknout, že v oblasti mimosmluvní odpovědnosti Smlouva podrobuje Společenství úpravě vlastní právnímu řádu Společenství, jež ji zařazuje pod jednotnou úpravu náhrady škod způsobených orgány a jejich zaměstnanci při výkonu jejich funkcí. Smlouva zajišťuje jednotné použití tohoto pravidla a autonomii orgánů Společenství tím, že podrobuje spory v této oblasti příslušnosti soudu

Společenství. Článek 288 ES tím, že uvádí zároveň škody způsobené orgány a škody, jež jsou způsobené zaměstnanci Společenství, naznačuje, že Společenství je odpovědné pouze za ta jednání svých zaměstnanců, která na základě vnitřního a přímého vztahu navazují na posláním svěřená orgánům. Vzhledem ke zvláštnímu charakteru tohoto právního režimu není tedy dovoleno jej rozšiřovat na úkony prováděné mimo takto popsané případy (rozsudek Soudního dvora ze dne 10. července 1969, Sayag, 9/69, Recueil, s. 329, body 5 až 8).

19 V projednávané věci žalobce na podporu své žaloby na náhradu škody v návrhu vznesl první žalobní důvod vycházející z toho, že pan C. dne 28. května 2002 sepsal a zaslal soudáskému ministerstvu zahraničních věcí „standardní verbální nótu“ (viz bod 3 výše), v návaznosti na kterou příslušné soudáské orgány vydaly paní R. a jejím dvěma dětem turistické vízum.

20 Ve svém vyjádření k námitce nepřípustnosti žalobce nicméně upřesnil, že nezpochybňuje výše uvedenou „verbální nótu“, jež byla mimoto podepsána vedoucím delegace panem M., ale druhou „verbální nótu“ zaslanou na žádost paní R. delegací soudáskému ministerstvu zahraničních věcí před rozhodnutím soudáských orgánů o vydání povolení k pobytu pro ni a její dvě děti (viz body 5 a 6 výše). Dotčená nóta, která byla v nepřítomnosti vedoucího delegace podepsána panem C., byla padělkem umožňujícím paní R. a jejím dětem usadit se v Súdánu bez souhlasu žalobce. Pan C. tak byl spolupachatelem „mezinárodního únosu dětí“, a dopustil se nedovoleného jednání způsobilého založit odpovědnost Společenství.

21 Tento žalobní důvod nemůže být přijat.

- 22 V tomto ohledu je třeba podotknout, jak mimoto uplatňuje Komise, že dotčená „verbální nota“ je pouhou praxí uplatňovanou zejména v třetích zemích, ve kterých existují určité administrativní a aplikační obtíže, pokud si zaměstnanec delegace Komise v těchto státech přeje, aby za ním přijeli jeho blízcí. S ohledem na tyto skutečnosti, které mimoto nebyly žalobcem popřeny, sepsání dotčené „verbální noty“ nemůže být považováno za jednání nezbytně navazující na poslání svěřená orgánům, v tomto případě svěřených delegací, ve smyslu judikatury uvedené v bodě 18 výše.
- 23 V důsledku toho se nelze domnívat, že pan C. vykonával svoji funkci ve smyslu čl. 288 druhého pododstavce ES, když podepsal výše uvedenou „verbální notu“.
- 24 I kdyby tomu tak bylo, je v každém případě nutné konstatovat, že přímý vztah příčiny a následku mezi inkriminovaným jednáním a údajnou škodou zjevně neexistuje.
- 25 V tomto ohledu je namístě připomenout, že příčinná souvislost vyžadovaná čl. 288 druhým pododstavcem ES předpokládá, že existuje přímý vztah příčiny a následku mezi inkriminovaným jednáním Společenství a uplatňovanou škodou, tedy že škoda vyplývá přímo z uvedeného jednání (rozsudky Soudního dvora ze dne 4. října 1979, bratři Dumortierové a další v. Rada, 64/76 a 113/76, 167/78 a 239/78, 27/79, 28/79 a 45/79, Recueil, s. 3091, bod 21, a ze dne 5. března 1996, Brasserie du pêcheur a Factortame, C-46/93 a C-48/93, Recueil, s. I-1029, bod 51; rozsudky Soudu ze dne 11. července 1996, International Procurement Services v. Komise, T-175/94, Recueil, s. II-729, bod 55, a ze dne 17. prosince 2003, DLD Trading v. Rada, T-146/01, Recueil, s. II-6005, bod 72). Je na žalobci, aby prokázal takový přímý vztah (rozsudek Soudu ze dne 18. září 1995, Blackspur a další v. Rada a Komise, T-168/94, Recueil, s. II-2627, bod 40).

- 26 V projednávané věci rozhodnutí příslušných soudánských orgánů o vydání povolení k pobytu paní R. a jejích dětí na žádost paní R. umožnilo posledně uvedeným usadit se v Súdánu. Nóta, kterou delegace při této příležitosti zaslala soudánskému ministerstvu zahraničních věcí, měla pouze podpořit žádost dotčené osoby a urychlit vyřízení jejího správního spisu v rámci výše uvedené praxe. Nemůže být pokládána naroveň příkazu příslušným soudánským orgánům, jež zůstaly při rozhodování o vydání, či nevydání povolení k pobytu na základě příslušné vnitrostátní úpravy naprosto svobodné.
- 27 Z toho vyplývá, že žalobce v každém případě neprokázal existenci přímé příčinné souvislosti mezi vytýkaným jednáním a uplatňovanou škodou.
- 28 Žalobce se na podporu své žaloby také dovolává druhého žalobního důvodu vycházejícího z toho, že si pan C. neoprávněně přisvojil jeho totožnost, když připojil svůj vlastní podpis vedle podpisu paní R. v rubrice školních zpráv vyhrazených rodičům, které vydávaly francouzská škola v Chartúmu a belgická škola v Ethe navštěvované dotyčnými dvěma dětmi. Pan C. však neměl žádnou rodičovskou vazbu k dětem a neměl žádné oprávnění od žalobce, aby za něj uvedené dokumenty podepsal. Totožnost žalobce jako otce tedy byla tímto jednáním, jehož se pan C. úmyslně dopustil, aby jej poškodil, popřena.
- 29 V tomto ohledu postačí podotknout, že jednání vytýkané panu C. je zjevně bez jakéhokoli vztahu k výkonu funkce posledně uvedeného. Není tedy způsobilé založit odpovědnost Společenství ve smyslu čl. 288 druhého pododstavce ES.

- 30 Pouhé tvrzení žalobce týkající se nutnosti, aby Soud stanovil v projednávaném případě odpovědnost Společenství z důvodu údajné těžkosti jednat proti panu C., požívajícímu imunitu, soudní cestou, nemůže vyvrátit závěr uvedený v předchozím bodě. Žalobci bude případně příslušet, aby požádal o zbavení imunity, jíž požívá pan C.
- 31 Z toho plyne, že druhý žalobní důvod musí být zamítnut jako zjevně neopodstatněný.
- 32 S přihlédnutím ke všem předchozím úvahám musí být žaloba v plném rozsahu zamítnuta jako zjevně neopodstatněná, aniž by bylo nutné rozhodnout o námitce nepřipustnosti vznesené Komisí, či nařídít dokazování nebo přijmout organizační procesní opatření navrhaná žalobcem.

K nákladům řízení

- 33 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobce neměl ve věci úspěch, je namíste posledně uvedenému uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

Soud (pátý senát)

rozhodl takto:

- 1) Žaloba se zamítá jako zjevně neopodstatněná.**
- 2) Žalobci se ukládá náhrada nákladů řízení.**

V Lucemburku dne 26. října 2005.

Vedoucí soudní kanceláře

E. Coulon

Předseda

M. Vilaras